

Nr 244

Av herr Björk och fröken Mattson, *angående den fortsatta statliga stödverksamheten för tidskrifter.*

(Lika lydande med motion nr 311 i Andra kammaren)

Genom riksdagens godkännande av förslag i 1966 års statsverksproposition om anslag till kulturtidskrifter kan efter prövning i varje särskilt fall bidrag lämnas till kulturtidskrifter, som ”med sitt huvudsakliga innehåll vänder sig till en allmän publik med samhällsinformation, ekonomisk, social eller kulturell debatt eller som huvudsakligen ger utrymme för analys och presentation inom de skilda konstarternas områden”.

Ansökan om statsbidrag till kulturtidskrifter inlämnas av vederbörande tidskriftsledning eller den stiftelse eller organisation som äger tidskriften. Någon förslagsverksamhet förekommer ej, och endast i ett fåtal fall har frågor rörande tilldelning av statsstöd remitterats till annan myndighet eller institution. Ansökningarna prövas inom utbildningsdepartementets sakområde för allmän kultur- och bildningsverksamhet, varefter Kungl. Maj:t beslutar i ärendena. Under innevarande budgetår har stöd ur anslaget Bidrag till särskilda kulturella ändamål tilldelats 17 tidskrifter med belopp varierande mellan 5 000 och 60 000 kronor, totalt 242 000 kronor. Två ansökningar om bidrag till tidskriften Ruotsin Suomalainen har överlämnats till Arbetsgruppen för invandrarfrågor, som tilldelat tidskriften 15 000 kronor.

Ur anslaget Bidrag till speciella folkbildningsåtgärder har stöd lämnats till tidskrifterna Folkbildningsarbetet, Studiekamraten och Samefolket med sammanlagt 79 000 kronor.

Den nu gällande ordningen för beslut om bidrag till kulturtidskrifter kan inte betecknas som helt tillfredsställande på längre sikt. Även om anslagsgivningen hittills synes ha präglats av oväld, måste det i längden uppstå åtskilliga ömtåliga avvägningsproblem, i varje fall om tidskriftsstödet skall få större omfattning än nu, då det i en del fall torde ha karaktären av tillfällig nödhjälp.

Inom ramen för anslagsgivningen rymmes tidskrifter, som i allt väsentligt ägnar sig åt politisk och därmed jämförlig information. Självfallet är det angeläget att här förebygga misstankar att vissa meningsriktningar ensidigt gynnas. Också när det gäller fördelningen mellan tidskrifter, som företräder olika kultursektorer, kan delade meningar uppstå om den beslutande instansens opartiskhet. Man kan också ifrågasätta lämpligheten av att tidskrifter företrädande tre olika folkminoriteter (finnar, samer, zigenare) erhåller bidrag under tre skilda anslagsposter.

Då vi betraktar det statliga tidskriftsstödet som synnerligen angeläget och förutsätter att detta skall kunna väsentligt utbyggas, när det statsfinansiella utrymmet

vidgas, finner vi det också viktigt att verksamheten ges fastare former och utformas efter klarare principer, bl. a. när det gäller urval av tidskrifter och avvägning av stödets storlek. En snabb och obyråkratisk handläggning av ansökningsärenden är visserligen önskvärd, men av objektivitetshänsyn kan något slag av remissförfarande i vissa fall vara behövt. Frågan om inrättande av en rådgivande nämnd för ändamålet förtjänar också att övervägas.

Beslut om statsstöd åt kulturtidskrifter sattes in vid en tidpunkt då åtskilliga tidskrifter av detta slag redan måst inställa sin utgivning. Principiellt bör det vara möjligt att ge anslag inte endast till tidskrifter som överlevat utan också till sådana som under de senaste åren blivit nedlagda men som har realistiska möjligheter att med måttligt stöd återupptaga utgivningen. Det bör inte heller vara uteslutet att garantera stöd för nya tidskriftsprojekt, grundade på verklighetsbetonade kalkyler. Det synes önskvärt att riksdagen gör ett uttalande i denna riktning.

Det förekommer nu att riksdagen i enskilda fall, t. ex. på grundval av motionsyrkanden, beslutar om anslag till viss tidskrift, vars syfte befunnits behjärtansvärt. Det förtjänar övervägas om man inte bör eftersträva en samlad bedömning av alla frågor om statligt tidskriftsstöd. Mot en total samordning kan å andra sidan tala, att stöd åt folkminoriteternas tidskrifter kan behöva övervägas i samband med andra former av stöd åt dessa minoriteternas kulturaktiviteter och att stöd åt tidskrifter med organisationsanknytning kan behöva sammankopplas med stöd åt organisationernas verksamhet i övrigt.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om förslag till riktlinjer för den fortsatta statliga stödverksamheten för tidskrifter.

Stockholm den 24 januari 1968

Kaj Björk (s)

Lisa Mattson (s)

Nr 245

Av herr **Brundin**, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens ungdomsråd, m. m.

(Lika lydande med motion nr 312 i Andra kammaren)

Stockholm den 24 januari 1968

Paul Brundin (h)
